

A Tanács következtetése az építészetről: a kultúra hozzájárulása a fenntartható fejlődéshez

(2008/C 319/05)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

1. HIVATKOZÁSSAL:

- az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,
- a városi és vidéki környezetben az építészet minőségéről szóló, 2001. február 12-i tanácsi állásfoglalásra ⁽¹⁾, amely megállapítja, hogy az építészet minden egyes ország kultúrájának és életének alapvető eleme,
- a kulturális és a kreatív ágazatoknak a lisszaboni célkitűzések eléréséhez való hozzájárulásáról szóló, 2007. május 24-i tanácsi következtetésekre ⁽²⁾, amely hangsúlyozza, hogy a kulturális tevékenységek és a kreatív ágazatok – mint például az építészet – az innováció és a technológia fellendítése tekintetében alapvető fontosságúak, továbbá a jövőben a fenntartható növekedés kulcsfontosságú motorját jelentik,
- valamint a 2007. május 10-i bizottsági közleményhez ⁽³⁾ kapcsolódó, az európai kulturális menetrendről szóló, 2007. november 16-i tanácsi állásfoglalásra ⁽⁴⁾, amely kiemeli a kultúra átfogó szerepét.

2. TUDOMÁSUL VÉVE:

- az Európai Uniónak a fenntartható fejlődésre vonatkozó, az Európai Tanács 2006. június 15–16-i ülésén elfogadott, megújult stratégiáját ⁽⁵⁾, amelynek átfogó célja olyan intézkedések meghatározása és kidolgozása, amelyek lehetővé teszik az EU számára mind a jelen, mind a jövő nemzedékek életminősége folyamatos javításának megvalósítását olyan fenntartható közösségek létrehozása révén, amelyek hatékonyan gazdálkodnak az erőforrásokkal és hatékonyan használják fel azokat, valamint ki tudják aknázni a gazdaságban rejlő ökológiai és szociális innovációs lehetőségeket, és ezáltal biztosítják a fellendülést, a környezetvédelmet és a társadalmi kohéziót,
- a városfejlesztésért felelős miniszterek 2007. május 24-i, a fenntartható európai városról szóló lipcsei chartáját ⁽⁶⁾, amelyben hangsúlyozták az építészeti kultúra fontosságát, és felszólították a városok gazdasági, társadalmi, ökológiai és kulturális dimenzióit is magában foglaló, a különböző közigazgatási és politikai felelősségi szintek, valamint a köz- és magánszféra szereplőinek együttműködésén alapuló, integrált szemléletű városfejlesztés elfogadására.

3. ÜDVÖZÖLVE:

- az Európai Építészetpolitikai Fórumnak az építészet minősége és a fenntartható fejlődés jelentette kihívásokkal kapcsolatos munkáját.

⁽¹⁾ HL C 73., 2001.3.6., 6. o.

⁽²⁾ HL C 311., 2007.12.21., 7. o.

⁽³⁾ 9496/07 és ADD 1.

⁽⁴⁾ HL C 143., 2008.6.10., 9. o.

⁽⁵⁾ 10117/06.

⁽⁶⁾ http://www.eu2007.de/en/News/download_docs/Mai/0524-AN/075DokumentLeipzigCharta.pdf

4. HANGSÚLYOZVA, HOGY:

- az építészet mint kreatív kulturális diszciplína és technológiai innovációs ágazat kiválóan példázza, hogyan tud a kultúra hozzájárulni a fenntartható fejlődéshez, figyelembe véve a városok kulturális dimenziójára, valamint a gazdaságra, a társadalmi kohézióra és a környezetre gyakorolt hatását,
- az építészet a kultúra átfogó jellegű eleme, amennyiben nemcsak a kulturális, hanem egyéb szakpolitikai területekhez is hozzátartozik.

5. FIGYELEMBE VÉVE, HOGY:

- az európai városok ma jelentős kihívásokkal szembesülnek: a demográfiai változások és ezek következményeképpen a városok terjeszkedése, a környezeti problémák és az éghajlatváltozás elleni küzdelem, a társadalmi kohézió megőrzése, különösen a gazdasági és kulturális változások fényében, továbbá az építészeti és kulturális örökség védelme és előtérbe helyezése,
- e kihívásokra a fenntartható városfejlesztés keretében kell megadni a választ, amely olyan integrált és kreatív szemléletet jelent, amelyben a kultúra, a gazdaság, a közösség és a környezet egyaránt fontos szerepet játszik,
- a fenntartható városfejlesztés az alábbiakat foglalja magában:
 - kiemelt figyelmet kell szentelni az építészet minőségének és sokszínűségének – amelyek a kulturális sokszínűség alkotóelemei –, az örökség megőrzésének és hasznosításának, valamint a természeti és városi táj egyediségének,
 - hozzá kell járulni az olyan projektek menedzseléséhez, amelyek támogatják a területek és az építmények használatát és átalakítását, főként a barnamezőkét, valamint az éghajlatváltozás elleni küzdelem keretében jól gazdálkodnak az energiaforrásokkal és csökkentik a szennyezést,
 - újszerű építészeti és várostervezési megközelítéssel kell válaszolni a városlakók életmódjának alakulására, különösen a mobilitásból és a demográfiai változásokból eredő kihívásokra, valamint a társadalmi kohézió, a lakosság keveredése, a kultúrák közötti párbeszéd és a lakossági részvétel célkitűzéseire,
 - támogatni kell a színvonalas építészeti alkotótevékenységet, amely része a városok gazdasági erejének és turisztikai vonzerejének,
 - az építészet összefogó és innovációs szerepet tölt be a fenntartható városfejlesztés megvalósításában, különösen amennyiben:
 - lehetővé teszi az olyan, esetenként eltérő elvárások összeegyeztetését, mint az épületek, illetve a városkép megőrzése és a kortárs alkotás vagy a városlakók jogos kívánásai és a város terjeszkedésének kordában tartása,

- sokszínűsége, színvonala és alkotó jellege következtében hozzájárul a városlakók kulturális gazdagodásához és jobb életminőségéhez, továbbá a városok gazdasági, kereskedelmi és turisztikai fejlődéséhez, különösen a kis- és közép-vállalkozások lehetőséghez juttatása révén,
 - a fenntartható városfejlesztés ugyanakkor alkalmat ad az alkotásra, az innovációra, valamint az építészet elméletének megújítására, továbbá a hagyományos technikák újraértelmezésére és felélesztésére.
6. ÉRDEKLŐDÉSSSEL VÉVE TUDOMÁSUL:
- számos európai város – különösen a Kultúra Európai Fővárosa keretében indított – kezdeményezéseit, amelyek célja, hogy a kultúrát és különösen az építészetet megújulásuk fő eszközévé tegyék,
 - a „kreatív városok” létrejöttét, ahol a fenntartható városfejlesztés új versenyképességi tényezőkre, például a városi infrastruktúra színvonalára, valamint a kultúra és az ipar kölcsönös kapcsolatára alapul.
7. FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT ÉS A TANÁCSOT, HOGY HATÁSKÖRÜKBEN ÉS A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉNEK TISZTELETBEN TARTÁSÁVAL:
- vegyék figyelembe az építészetet és sajátosságait – különösen kulturális dimenzióját – valamennyi érintett szakpolitikában, elsősorban a kutatópolitikában, a gazdasági és társadalmi kohézió, a fenntartható fejlődés, továbbá az oktatás terén,
 - a műszaki előírásokon kívül dolgozzanak ki az építészet számára átfogó gazdasági, társadalmi, kulturális és környezeti célkitűzéseket magában foglaló szemléletet,
 - segítsék elő az építészetben, a város- és tájrendezés területén a fenntartható fejlődéshez kapcsolódó innovációt és kísérletezést, különösen az európai szakpolitikák és programok keretében, valamint a közbeszerzés során,
 - ösztönözzék az építészeti ágazat és a fenntartható fejlődéshez való hozzájárulást – különösen statisztikai szempontú – jobb megismerését,
 - hívják fel a nyilvánosság figyelmét az építészetnek és a várostervezésnek az életminőség színvonalának javításában betöltött szerepére, és ösztönözzék a lakossági részvételt a fenntartható városfejlesztésben,
 - vizsgálják meg – a szakemberekkel együttműködve, több tagállam tapasztalatai fényében – egy évente megrendezendő európai építészeti esemény megvalósíthatóságát,
 - egymással együttműködésben biztosítsák e következtetések nyomán követését, és 2012-ig készítsenek felmérést a végrehajtásukról.
8. FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT, HOGY:
- törekedjenek arra, hogy az építészet már az építészeti, város-, illetve tájrendezési vagy területrehabilitációs projekt megtervezésétől kezdve összefogó és innovációs szerepet játsszék a fenntartható fejlődés folyamatában,
 - járuljanak hozzá az építészet – mint kulturális és kreatív ágazat – gazdasági növekedési és foglalkoztatási képességének emeléséhez,
 - különösen a művészeti és kulturális nevelés keretében mozdítsák elő az építészetrel – többek között az örökséggel – és a lakókörnyezettel kapcsolatos oktatást,
 - támogassák az építészeknek, város- és tájrendezőknél a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos alap- és továbbképzését,
 - a kreativitás és innováció európai évének (2009) végrehajtása keretében hívják fel a figyelmet az építészetre,
 - adott esetben alkalmazzák a kultúra területén alkalmazott nyitott koordinációs módszert.
9. FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT, HOGY:
- vegye figyelembe az építészetet a kulturális és kreatív ágazatokról szóló zöld könyve elkészítésekor,
 - az építészetrel kapcsolatos kihívások és/vagy kérdések megvitatásába és konzultációkba vonja be a köz- és magánszféra építészeti szakértőinek és gyakorlati szakembereinek hálózatait, például az Európai Építészetpolitikai Fórumot,
 - ezekkel a hálózatokkal és az építészeti iskolák európai hálózatával együttműködésben ösztönözze az alábbiakat:
 - információnyújtás, valamint a bevált gyakorlat és a kutatási eredmények cseréje az építészek, kivitelezők és felhasználók között,
 - fiatal építészek, város- és tájtervező szakemberek képzése a fenntartható fejlődés területén, munkáik, valamint a köz- és magánmegrendelésekhez való hozzájárásuk támogatása.